

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania M. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o ustalenie nieistnienia ubezpieczenia społecznego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 14 lutego 2008 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 kwietnia 2007 r.,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uzasadnienie

Sąd Apelacyjny wyrokiem z 19 kwietnia 2007 r. zmienił wyrok Sąd Okręgowy w K. z 24 października 2005 r. i oddalił odwołanie M. S. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 10 stycznia 2005 r., stwierdzającej podleganie przezeń ubezpieczeniom społecznym od rozpoczęcia 15 kwietnia 2002 r. działalności gospodarczej o profilu budowlanym i hydraulicznym. Sąd Apelacyjny ocenił, że zgłaszane przerwy w organie ubezpieczeń nie świadczyły o zaprzestawaniu prowadzenia działalności gospodarczej, gdyż ubezpieczony był nadal co najmniej w gotowości do świadczenia usług, zwłaszcza, że nie wyrejestrował działalności z ewidencji.

Skargę kasacyjną oparto na obu podstawach (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.).

We wniosku o jej przyjęcie wskazano na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego polegającego „na konieczności wyjaśnienia pojęcia zaprzestania działalności gospodarczej zawartego w art. 13 pkt 4 ustawy o

systemie ubezpieczeń społecznych, bowiem w zaskarżonym orzeczeniu zawarta została błędna teza, iż skoro działalność nie została wyrejestrowana z ewidencji, tzn. nie nastąpiło zaprzestanie jej wykonywania, to oznacza, że nadal istnieje obowiązek ubezpieczeń. Tezę tę oparto na błędnym założeniu, że użyty w art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych wieloznaczny termin „zaprzestanie” ma identyczne znaczenie jak „zaprzestanie” w art. 7e ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej i oznacza wyłącznie likwidację działalności”.

Sąd Najwyższy zważył:

Wyjaśnianie pojęć (wyrażeń) ustawowych to tylko domena wykładni prawa i prawidłowego jego zastosowania do określonego stanu faktycznego.

Do wykładni prawa sprowadza się zagadnienie sformułowane we wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania.

Wykładnia prawa nie stanowi podstawy przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). W przeciwnym razie skarga kasacyjna nie miałaby granic i postępowanie kasacyjne byłoby zwykłą trzecią instancją.

Wykładnia prawa może być podstawą przyjęcia skargi jednak tylko z zastrzeżeniem warunków z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Natomiast istotne zagadnienie prawne oznacza problem jurystycznie doniosły dla systemu prawa, który ujawnia konflikt przepisów (norm) prawnych lub określonego przepisu z zasadami prawnymi, starannie przy tym opracowany w oparciu o analizę prawa i orzecznictwa.

Tymczasem kwestia znaczenia pojęcia zaprzestania działalności gospodarczej, jako momentu ustania obowiązkowych ubezpieczeń społecznych (art. 13 pkt 4 ustawy z 13 października 1998 r.) i jego związku z wpisem do ewidencji działalności gospodarczej (w tym również znaczenia pojęcia zaprzestania działalności gospodarczej na gruncie ustawy z 19 listopada 1999 r. Prawo działalności gospodarczej jako podstawy wykreślenia działalności z ewidencji), była już oceniana w wielu orzeczeniach. Przyjęto w nich m.in., że z wpisu do ewidencji wynika określone domniemanie prawne i faktyczne prowadzenia działalności gospodarczej. W konsekwencji i to, że ciężar dowodu przeciwnego nie spoczywa na organie rentowym. Ubezpieczenie wynika z ustawy jako pochodna działalności

gospodarczej, nie obejmującej tylko czasu faktycznej usługi i pracy. Okresowe zgłaszanie w ZUS zaprzestawiania działalności nie wyłącza ubezpieczenia istniejącego z mocy prawa. Taka sama ocena odnosi się do ewidencji podmiotów prowadzących działalność, gdyż i ta nie musi oddawać rzeczywistego stanu rzeczy w tym zakresie (wyroki Sądu Najwyższego: z 19 marca 2007 r., III UK 133/06; z 15 marca 2007 r., I UK 300/06; z 27 czerwca 2006 r., I UK 340/05; z 9 czerwca 2006 r., III UK 38/06; z 30 maja 2006 r., II UK 162/05 – dotychczas nie publikowane; z 16 maja 2006 r., I UK 289/05, OSNP 2007 r. Nr 11-12, poz. 168; z 23 marca 2006 r., I UK 220/05, OSNP 2007 r. Nr 5-6, poz. 83; z 11 stycznia 2005 r., I UK 105/04, OSNP 2005 r. Nr 13, poz. 198; z 30 listopada 2005 r., I UK 95/05, OSNP 2006 r. Nr 19-20, poz. 311; z 25 listopada 2005 r., I UK 80/05, OSNP 2006 r. Nr 19-20, poz. 310; z 11 stycznia 2005 r., I UK 105/04, OSNP 2005 r. Nr 13, poz. 198; z 3 kwietnia 2003 r., II UK 221/02, OSNP 2004 r. Nr 9, poz. 161; z 31 marca 2000 r., II UKN 457/99, OSNP 2001 r. Nr 18, poz. 564).

Inaczej ujmując, wniosek nie pokazuje nawet, że skarżący dokonał analizy choćby tego wyrywkowego orzecznictwa. Sformułowane zagadnienie jedynie hasłowo poprzestaje na przesłance istotnego zagadnienia prawnego z art. 398⁹ § 1 k.p.c., gdyż takiego nie przedstawia. Postawiona kwestia sprawdza się tylko do zwykłej wykładni prawa materialnego.

Niezależnie od braku powoływanej przesłanki przedsądu, należałoby zwrócić uwagę, że odrębnym elementem konstrukcyjnym skargi jest uzasadnienie wniosku o przyjęcie jej do rozpoznania (art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.), którego braku nie zastępuje uzasadnienie podstaw kasacyjnych, gdyż są to odrębne uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Brak odrębnego i samodzielnego uzasadnienia wniosku o przyjęcia skargi w orzecznictwie kwalifikowany jest jako brak nieusuwalny powodujący jej odrzucenie na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.

Z tych motywów orzeczono jak w sentencji na mocy art. 398⁹ § 2 k.p.c.